

Handhygiëne observatie tool

Observer: _____ Datum: _____ Dag van de week: _____ Start tijd: _____ Eind tijd: _____	Formulier nr: _____	Zorggroep: _____ Lokatie: _____ Afdeling: _____
Functie: _____	Functie: _____	Functie: _____
1 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen ☐ ringen ☐ armband ☐ nagels	1 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen ☐ ringen ☐ armband ☐ nagels	1 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen ☐ ringen ☐ armband ☐ nagels
2 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	2 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	2 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen
3 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	3 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	3 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen
4 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	4 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	4 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen
5 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	5 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	5 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen
6 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	6 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen	6 ☐ voor/na-cliënt ☐ na-omgeving ☐ voor-st. handl. ☐ na-lichmvocht. <hr/> ☐ wassen ☐ niet ☐ desinfectie, tijd: _____ <hr/> ☐ handschoenen

Compliance tool

Sessie	Zorggroep:			Periode:			Afdeling:			Totaal		
	indic.	hw	hd	indic.	hw	hd	indic.	hw	hd	mog.	hw	hd
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
Totaal												
Calculatie	acties =			acties =			acties =			acties =		
	indic. =			indic. =			indic. =			indic. =		
Compliance												

$$\text{Compliance (\%)} = \frac{\text{Acties}}{\text{Indicaties}} \times 100$$

legenda:
 indic. = indicator
 hw = handen wassen
 hd = handen desinfecteren
 acties = aantal handelingen (hw + hd)

Aanbevelingen bij observaties:

1. De medewerker die de observaties uitvoert moet iemand zijn met voldoende kennis en vaardigheden omtrent de handhygiëne
2. Ga bij het observeren op een handige plek zitten waar je de medewerkers niet hindert maar wel alles goed kan observeren.
3. Leg voor het observeren de medewerkers eerst uit wat je komt doen. Leg ze uit dat het resultaat anoniem wordt gerapporteerd en dat het geen toets voor de medewerker is. Stel de medewerkers op hun gemak.
4. Meng je tijdens het observeren nooit met het werk van de medewerkers. Je kunt ze wel na afloop van het observeren positieve feedback geven over hun handhygiëne gedrag.
5. Een observatie duurt ongeveer 20 minuten ($\pm$ 10 minuten)
6. Observeer in 1 week tijd een vast aantal mensen. Vul al deze data in, in het compliance formulier. Herhaal de meting na een bepaalde tijd (aantal weken/maanden). Vul ook deze observaties in, in een compliance formulier. Vergelijk de compliance.

Gebruik observatie formulier

7. Gebruik een pen en een clipbord om het formulier in te vullen.
8. Voor dat aan de observatie kan worden begonnen dient men eerst het bovenste deel in te vullen.
9. Elke van de 3 kolomen is bedoeld voor de observatie van **één** medewerker. Vul de functie van de medewerker in boven de kolom van observaties.
10. Wanneer je voor de medewerker een indicatie ziet voor handhygiëne (1 van de 5 momenten waarop handhygiëne dient te worden toegepast) vul dan de juiste indicatie in.
11. De 5 indicaties zijn:
  - voor/na-cliënt** = voor of na contact met de cliënt
  - voor-st. handl.** = voor schone/steriele handeling(en)
  - na-omgeving** = na contact met de omgeving van de cliënt
  - na-licmvocht** = na risico op contact met lichaamsvloeistoffen van de cliënt
12. Vul bij elke actie in of de medewerker handschoenen draagt of niet (**handschoenen**)
13. Vul bij de eerste observatie van elke medewerker in of de medewerker **ringen, armbanden** of lange **nagels**(kunstnagels) draagt **alleen mogelijk bij eerste observatie*
14. Vul hierna in of de medewerker zijn handen heeft gewassen, gedesinfecteerd of niets heeft gedaan. (**wassen, desinfectie** of **niet**)
15. Wanneer de medewerker zijn handen desinfecteert, meet de tijd hoelang hij/zij dit doet. Noteer de tijd (**desinfectie, tijd:**)
16. Wanneer er meer dan 6 observaties zijn gerapporteerd kan er een volgende formulier worden gebruikt. Geef dit formulier een vervolg nummer (**formulier nr.**)

Gebruik compliance formulier

17. Vul voor iedere sessie in hoeveel indicaties er waren voor handhygiëne (**indic.**) en hoe vaak handhygiëne (**hw** en **hd**) is toegepast. Neem dit over van het observatie formulier en doe dit per discipline (**groep**).
18. Tel aan het einde van de periode per discipline alle indicators en acties bij elkaar op. Vul dit in en bereken de compliance.
19. Vergelijk de twee (of meer) perioden met elkaar en trek conclusies